

Geçtiğimiz Ayda Hukuki Gelişmeler (Mart 2024)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ("**GİB**") resmi internet sitesinde 12.03.2024 tarihinde, [İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri Broşürü](#) yayımlandı. Broşür kapsamında mükelleflerin:
 - Hak ve ödevleri,
 - Düzenlemesi gereken belgelerin neler olduğu,
 - Vergi beyannamelerine ilişkin yükümlülükleri,
 - Ödeme Kaydedici Cihaz (ÖKC) kullanma zorunluluğu,
 - Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formuna ilişkin yükümlülükler,
 - Yükümlülükler uyulmaması durumunda karşılaşılabilecek yaptırımlar,
 - Kullanabileceği elektronik uygulamaların neler olduğu,
 - Vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan % 5 vergi indirimi gibi konularda ayrıntılı bilgilere ve örneklere yer verilmiştir.
- GİB'in resmi internet sitesinde 22.03.2024 tarihinde yayınlanan [duyuru](#) kapsamında, 7326 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun kapsamında yapılandırılan borçların 16. taksit ödeme süresinin 01.04.2024 günü sona ereceği hatırlatılmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 22.03.2024 tarihinde yayınlanan [duyuru](#) kapsamında, 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun kapsamında yapılandırılan borçların 10. taksit ödeme süresinin 01.04.2024 günü sona ereceği hatırlatılmıştır.
- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu ("**VDDK**"), ithalde gözetim uygulamasından kaynaklanan Gümrük Vergisi ve Karma Değer Vergisinin iadesinde çok önemli bir karara imza attı. VDDK, ithalde gözetim uygulaması nedeniyle eşyanın kıymetinin yurt dışı gider göstermek suretiyle ihtirazi kayıtla artırılması halinde fazladan tahakkuk eden vergilerin, idarenin ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesinde satış bedeli yöntemini terk etme nedenlerini gerekçelendirememesi halinde iade edilmesi gerektiğine hükmetti. Kararın en önemli noktası, uzun süredir tartışmalara neden olan, mükellefin eşya kıymetini kendi beyanı ile artırması halinde fazladan tahakkuk eden

vergilerin iade edilip edilmeyeceği hususunda VDDK'nın net görüşünün ortaya konulmuş olmasıdır. VDDK, mükellefin eşya kıymetini kendi beyanı ile artırması halinde fazladan tahakkuk eden vergilerin iade edilmeyeceği yönündeki Gümrük K. m. 211 düzenlemesinin, ihtirazi kayıtla verilen beyannamelere karşı Gümrük K. m. 242 kapsamında itiraz yoluna başvurulması halinde uygulanmayacağına ve dolayısıyla fazladan tahakkuk eden vergilerin iade edileceğine hükmetti. Karara dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. ([Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 26.03.2024 tarihli ve 32501 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan E.2023/6 K.2024/1 sayılı kararı](#))

- GİB'in resmi internet sitesinde 28.03.2024 tarihinde [166 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri](#) yayınlandı. Yayınlanan sirküler ile 2023 dönemine ait gelir vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba-Bs Formaları ve e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ve elektronik defter beratlarının yüklenme süresi uzatılmıştır. Buna göre:
 - 1 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2023 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar,
 - 1 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024/Şubat dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar
 - Elektronik defter uygulamasına dâhil olanlar tarafından 1 Nisan 2024 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 29.03.2024 tarihinde, [Kurumlar Vergisi Beyan Rehberi](#) yayımlandı. Rehber kapsamında:
 - Kurumlar vergisinin konusu ve mükellefleri,
 - Kurumlar vergisinde muafiyet ve istisnalar,
 - Kurum kazancının tespitinde yapılan indirim ve giderler,
 - Kurumlar vergisinde zarar mahsubu,
 - Kurumlar vergisinde mahsup ve iadeler,
 - Vergiye uyumlu mükelleflere yapılan %5 indirim,
 - Kurumlar vergisi oranı,

- Geçici verginin beyanı ve ödemesi,
- Kurumlar vergisinin beyanı ve ödemesi,
- Kurumlar vergisi beyanına ilişkin örnekleri konularda ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararı aşağıda özetlenmiştir:

- Danıştay 9. Dairesi'nin E. 2018/7666, K. 2021/5584 sayılı kararında, şirket ortakları ile şirket arasındaki tahsilatların banka veya finans kurumları aracılığıyla yapılmasının zorunlu olmadığını vurgulanmış ve bu nedenle, davacı adına kesilen özel usulsüzlük cezasının iptali gerektiğine hükmedilmiştir.
 - Karara konu somut olayda, 8.000,00.TL'yi geçen ödemelerin banka, benzeri finans kurumları ya da posta idareleri vasıtasıyla yapma zorunluluğuna uyulmaması nedeniyle davacı adına 213 sayılı Vergi Usul Kanunu mükerrer 355/4. maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası uygulanmıştır.
 - Özel usulsüzlük cezasına karşı açılan davada Danıştay, 320 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde; birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde tespit edilenlerin, defter tutmak zorunda olan çiftçilerin, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden mal veya hizmet bedeli olarak yapacakları 8.000,00-TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerinin banka veya özel finans kurumları aracı kılınarak yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsiki zorunlu olduğu vurgulanmıştır. Buradan hareketle, şirket ortakları ile şirket arasında yapılan tahsilat ve ödeme işlemlerinin banka ve benzeri finans kurumları aracılığı ile yapılmasının zorunlu olmadığı sonucuna varıldığından özel usulsüzlük cezası uygulanması hukuka aykırı görülmüştür.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- Kamuoyunda 8. Yargı paketi olarak bilinen ve yargı alanında köklü düzenlemeler içeren [7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun](#) 12.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Kanun kapsamında yapılan değişikliklere ilişkin yazımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz.

- Yürürlüğe giren 7499 sayılı Kanun ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 6384 sayılı Kanun kapsamında kurulan Tazminat Komisyonu'nun görev alanı başta olmak üzere pek çok alanda önemli değişiklikler öngörülmektedir.
- 7499 sayılı Kanun'un gerekçesi incelendiği zaman temel amacın, özellikle yargıda yaşanan gecikmelerin engellenmeye çalışıldığı, yargı alanında uygulanan sürelerin yeknesaklaştırılmaya çalışıldığı, son dönemlerde Anayasa Mahkemesi'nin ("**AYM**") vermiş olduğu iptal kararlarına uyum sağlanması amacıyla gerekli kanuni düzenlemelerin yapılmasının ve adalet hizmetlerine daha etkin erişim sağlanmasının hedeflendiği görülmektedir.
- 7499 sayılı Kanun henüz teklif aşamasında iken yapmış olduğumuz çalışmaya [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. 7499 sayılı Kanun Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra hazırlamış olduğumuz karşılaştırmalı tabloya ise [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz.
- AYM, üniversite tarafından yayınlanan öğretim üyesi alım ilanında 5 yıl süreyle kurum dışında gelir getirici herhangi bir faaliyette bulunmama şartının özel hayata saygı hakkını ihlali olarak değerlendirdi. Karar ile ilgili detaylı incelememize [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz.
 - Söz konusu kararda AYM, Anayasa'nın 130. maddesine göre üniversite öğretim elemanlarının görevlerinin, unvanlarının, atama ve yükselmelerinin kanunla düzenleneceği, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile profesörlüğe yükselmek için kanunda yazılan şartların yanında bilimsel kaliteyi arttırmak için üniversite tarafından ek şartlar getirebileceği, somut olaydaki profesör kadrosuna atanmak için 5 yıl süre ile kurum içi hariç gelir getirici herhangi bir mesleki etkinlikte bulunmama ek şartının bu maddeye uygun olmadığına hükmetti.
 - AYM, kanunda açıklanan bir düzenleme olmaksızın bir idari işlemle başvuru sahiplerinin özel hayatına müdahalede bulunulduğu sonucuna vardı ve üniversite tarafından yayınlanan ilanda yer alan profesör kadrosuna atanmak için 5 yıl süre ile kurum içi hariç gelir getirici herhangi bir mesleki etkinlikte bulunmama şartını, kanunilik şartını taşımadığından hareketle özel hayata saygı hakkının ihlal ettiğine karar vermiştir. [\(AYM'nin 20.03.2024 tarihli ve 32495 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2019/17374 Başvuru numaralı ve 29.11.2023 tarihli kararı\)](#)

Hazırlayanlar:

Av. Doğa Can Altınözlü

Stj. Av. Aleyna Kutlu